

نقش کفن دزد در نگارش تفسیری کم نظیر در جهان اسلام

شیخ طبرسی پس سکنه‌ای به خاک سپرده می‌شود و پس از احیاء، نذر می‌کند که اگر خداوند او را از درون قبر نجات دهد، کتابی در تفسیر قرآن بنویسد.

شیخ طبرسی پس سکنه‌ای به خاک سپرده می‌شود و پس از احیاء، نذر می‌کند که اگر خداوند او را از درون قبر نجات دهد، کتابی در تفسیر قرآن بنویسد.

به گزارش خبرگزاری بین‌المللی قرآن (ایکنا) امروز نهم ذیحجه و روز عرفه یادآور ارتحال مردی بزرگ و فقیهی مفسر است که مجمع البیان او همیشه جامع و کارآمد خواهد بود و مفسری نیست و نخواهد بود که دستی در تفسیر ببرد و خود را از رجوع به آن بی نیاز بداند.

مجمع البیان همان طور که از نامش پیداست جامع بیانات تفسیری و کتابی ماندگار در جمع آوری تراث تفسیری شیعه در طول تاریخ است که به مدد نظم و جامعیتش از شیعه فراتر رفته و جهان اسلامی شده است.

حجت‌الاسلام والمسلمین بهجت‌پور در گفت‌وگو با ایکنا در این باره اظهار کرد: ایشان از شخصیت‌های بزرگ دنیای اسلام هستند که در حوزه‌های مختلف علمی به خصوص تفسیر حق بزرگی بر گردن جامعه قرآنی و علمی جهان اسلام دارند.

وی افزود: در فامیلی ایشان اختلاف است که طبرسی است یا طبرسی، برخی او را از مازندران دانسته‌اند و برخی نیز طبرسی که تفرشی می‌شود و استاد معرفت نیز بر این مسئله نظر دارد که وی از ریشه اهل تفرش است و بعد هم به مشهد رفته و همان‌جا وفات کرده و دفن می‌شوند.

وی گفت: وی در قرن 5 و 6 زندگی می‌کرد و بعد از شیخ طوسی پا به عرصه وجود نهاد، لذا مجمع ناظر بر تبیان شیخ طوسی است؛ شیخ طوسی از بزرگترین مفسرین و متکلمان و موسس حوزه علمیه نجف است که امروز هم همه بر سر سفره زحمات ایشان نشسته‌ایم و مجمع نیز بنای کار خود را بر اساس تبیان بنا کرده است.

عضو انجمن قرآن‌پژوهی تصریح کرد: اولین تفسیر اجتهاد رسمی شیعه تفسیر شیخ طوسی است و ایشان تبیان زحمات زیادی کشیده است ولی در ضمن آیه به فضیلت و اهمیت سوره و اختلاف در شماره‌گذاری آیات اشاره کرده و مطالب در داخل همدیگر بیان شده‌اند.

وی تاکید کرد: طبرسی همان مطالب را با اطلاعات و تتبع بیشتر و گسترده‌تر سامان منطقی دادند یعنی اگر در تبیان مطالب و گفتارهای صحابه و تابعین را داریم و مباحث کلامی و شان نزول را، قرائات و لغت و اعراب و ... همه اینها دقیقاً در تفسیر مجمع البیان منظم‌تر و جامع‌تر داریم.

وی افزود: ایشان برای هر بخشی یک بابی را باز کرده است، بحثی در لغت، اعراب و لغت و فضیلت سوره و ... به صورت جدا و منقح شده آورده است که در تبیان این مطالب داخل هم است، این سازمان آنقدر زیباست که ال‌زهر این کتاب تفسیری شیعه را تحقیق و تقریر کرده و چاپ شده است و به عنوان منبع تفسیر بسیار ارزشمند مورد استفاده است.

بهجت‌پور عنوان کرد: ایشان دو کار بزرگ کرده است یکی اینکه تراث گذشته از صحابه و تابعین را در حد توان جمع آوری و دسته‌بندی کرده است که از خدمات بزرگ ایشان است.

بهجت‌پور بیان کرد: ویژگی دیگر مباحث کلامی را متعرض شده و بیان کرده و در نقل آن رعایت ادب کلامی را کرده به گونه‌ای از فضای علمی خارج نشده و به وادی تعصب و لجابت در اختلاف برداشت میان شیعه و سنی وارد نشده است. بنابراین این سه ویژگی باعث شده تا مجمع البیان، جهان اسلامی بشود که همه مفسران از بعد از ایشان سر سفره وی هستند و با وجود مجمع نیازی به تفاسیر دیگر نیست.

استادان طبرسی

وی از محضر بزرگانی مانند ابوعلی طوسی (فرزند شیخ طوسی)؛ موفق الدین، حسین بن ابی الفتح واعظ بکر آبادی؛ حسن بن حسین بن بابویه قمی رازی؛ ابوالفاء، عبد الجبار مقرئ نیشابوری رازی؛ ابوعبدالله، جعفر بن محمد دوریستی؛ سید ابوالحمد، مهدی بن نزار حسینی قائلی؛ ابوالحسن، عبیدالله بن محمد بن حسین بیهقی؛ حاکم، موفق بن عبدالله عارف نوغانی؛ سید ابوطالب، محمد بن حسین حسینی قصبی جرجانی و شیخ ابوالقاسم، محمود بن حمزة بن نصر کرمانی معروف به «تاج القراء کرمانی» بهره برده است.

d9%86%d9%82%d8%b4-%da%a9%d9%81%d9%86%e2%80%8c%d8%af%d8%b2%d8%af-%
% d 8 % a f % d 8 % b 1 - % d 9 % 8 6 % d a % a f % d 8 % a 7 % d 8 % b 1 % d 8 % b 4 -
% d 8 % a a % d 9 % 8 1 % d 8 % b 3 % d b % 8 c % d 8 % b 1 % d b % 8 c -
% d a % a 9 % d 9 % 8 5 % e 2 % 8 0 % 8 c % d 9 % 8 6 % d 8 % b 8 % d b % 8 c % d 8 % b 1 - % d 8 % a f % d 8 % b 1 -
%d8%ac%d9%87%d8%a7%d9%86-%d8%a7%d8%b3%d9%84%d8%a7%d9%85

داستانی شگفت که باعث نوشتن تفسیر شد

زمانی، سکنه ای بر علامه طبرسی عارض می شود و خانواده اش به گمان این که به رحمت ایزدی پیوسته، وی را به خاک می سپارند. او پس از مدتی به هوش آمده، خود را درون قبر می بیند و هیچ راهی را برای خارج شدن و رهایی از آن نمی یابد. در آن حال، نذر می کند که اگر خداوند او را از درون قبر نجات دهد، کتابی در تفسیر قرآن بنویسد. در همان شب، قبرش به دست کفن دزد نبش می شود و به وسیله او نجات می یابد. پس از آن، کفن دزد به راهنمایی و هدایت علامه، توبه می کند و طبرسی نیز به نذر خود وفا کرده، کتاب مجمع البیان را می نویسد.

وفات

امام و پیشوای مفسران، امین الاسلام طبرسی رحمه الله، پس از 79 یا 80 سال زندگی با برکت و سراسر خدمت به اسلام و مردمان، شبان گاه روز نهم ذیحجه سال 548 ق، در شب عید قربان، در شهر سبزوار به دیار حق شتافت و جهان اسلام را در عزایش سیه پوش ساخته، در سوگ نشانند. البته برخی از نویسندگان اسلامی، شیخ طبرسی را به عنوان «شهید» یاد کرده و گفته اند که به احتمال فراوان، طبرسی هم مانند بسیاری از عالمان شیعه و سنی، در شورش غژان در منطقه بیهق، به درجه رفیع شهادت رسیده باشد.

پیکر پاکش، از سبزوار به شهر مقدس مشهد انتقال یافته و در نزدیکی حرم مطهر امام رضا علیه السلام، در محلی به نام قبرستان قتلگاه به خاک سپرده شد.